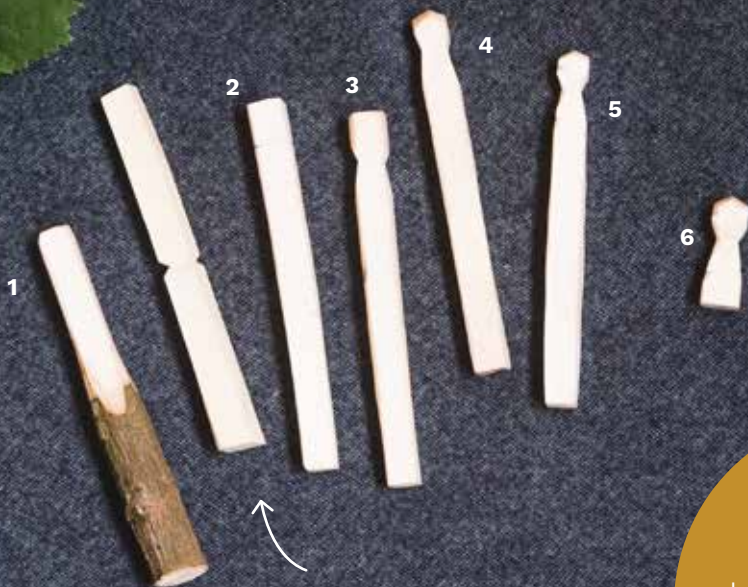

Grønn sløyd

En liten håndbok i spikking og trearbeid

Praktiske
tips & inspirerende
prosjekter
i rått virke

Hvis du plasserer spillebrikken på midten av emnet, har du et godt holdegrep og kan forme brikken ved å kun spikke fra deg.

Tips

Av en pinne kan du spikke mange spillebrikker, for eksempel til sjakk. Her er det brukt hassel.

Spillebrikker

Lag spillebrikke: Spikk den runde formen på en pinne firkantet og snitt egne spillebrikker. Er du nybegynner, kan du plassere spillebrikken din midt på en pinne slik at du kan forme alt med spikkegrep fra deg, mens du har et godt holdegrep. Når du er mer øvet, kan du plassere brikken på kanten av pinnen og spikke detaljene med knivgrep mot deg.

Kongespillet fra Ur

Kongespillet fra Ur er blant verdens eldste brettspill fra omkring 3000 år før vår tidsregning. Det ble spilt i oldtidens Mesopotamia og var populært over store områder og på tvers av sosiale lag.

Terninger. Disse lange, rektangulære terningene er en enkel løsning som gir samme utfall som tetraederformede terninger. To av de fire langsidenes er skraverte.

Spillebrikker kan formes på mange måter. Bruk fantasien!

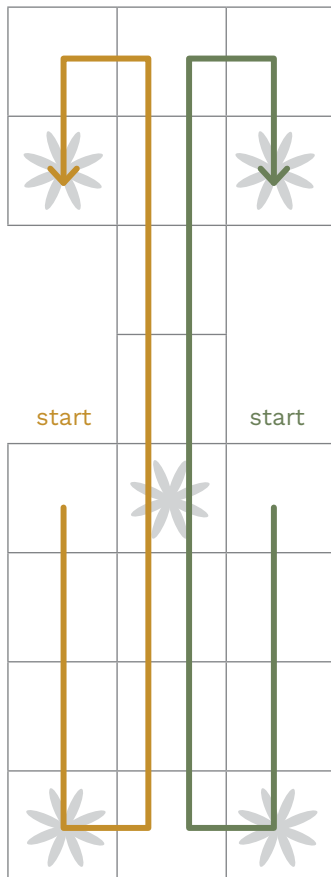
Tips

Spillebrettet kan lages både i tørt og ferskt virke. Har du ferskt virke kan du kløyve ut en plankebit og bruke en bandkniv eller høvel for å få en slett overflate.

SLIK SPILLER DU

- To spillere
- Sju spillebrikker til hver spiller
- Fire fire-sidede terninger som er markert på to sider

Målet er å flytte alle dine sju brikker gjennom og ut av spillet før motstanderen.

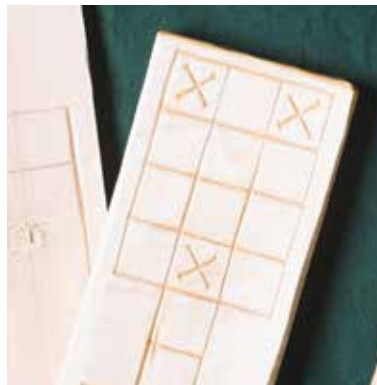

Pilene viser retningen hver spiller beveger sine brikker i.

En spiller begynner og kaster alle fire terningene. Antall markerte felt på terningene som lander opp, er det antall ruter spilleren kan flytte en brikke, fra null til fire. For å få brikken ut av spillebrettet og i mål, må spilleren slå akkurat riktig antall med terningene. Det vil si, like mange ruter som det er igjen, pluss én, for å komme ut av spillebrettet.

Når en brikke står på en av rutene i midten av spillet, kan motstanderen lande på den og slå den ut av spillet og tilbake til start.

Det er fem spesielle ruter på brettet, markert med stjerne-mønster i illustrasjonen. Når en spiller lander på en av disse, får spilleren kaste terningene en ekstra gang. Lander en spiller på den markerte ruten i midten av spillebrettet, kan brikken ikke slås ut av motstanderen.

OM KONGESPILLET FRA UR

Spillet ble gjenopplaget i en utgraving av den kongelige gravplassen i Ur, i dagens sørlige Irak, mellom 1922 og 1934. Derav navnet: kongespillet fra Ur. Senere har man funnet flere lignende spillebrett fra ulike steder.

Spillebrettene fra utgravingen i Ur er datert til ca. 2600–2400 før vår tidsregning.

Da spillebrettene ble funnet var det ingen som visste hvordan man spilte spillet. På 80-tallet rekonstruerte Irving Finkel, kurator ved Britisk Museum, spillreglene basert på tolkningen av en babylonsk leirtavle.

Ofte brukes tetraederformede terninger (en form for pyramide med trekantet base) der to av hjørnene er markert. Altså er det to utfall for hver terning: markert side opp eller ikke.

Du kan lage mønster med strek-skurd, som her, eller med kolrosing, som brettet på motsatt side.

Mønsterskjæring

Tips

Bruk en kort kniv eller teip over knivbladet til en vanlig spikkekniv, slik at bare knivspissen kommer fram. Det gir tryggere arbeidsgang.

Strekskurd

Hold knivspissen i 45 graders vinkel og lag et snitt i emnet ved å dra kniven mot deg. Snu emnet i motsatt retning og lag et nytt snitt langs samme linje. På denne måten skjærer du en tynn v-formet stripe i treverket. Du kan spenne fast emnet, legge det på en sklisikker matte eller holde det godt fast med motsatt hånd. Bruk en kniv med kort knivblad og tommelen som støtte når du skjærer.

Kolrosing

1 Riss inn ønsket mønster med kniv. Du kan også tegne opp mønsteret løst på forhånd med blyant.

2 Mett treverket med olje, for eksempel linolje, ved å helle oljen over og gni inn med en finger.

3 Rasp fint støv av furubark med sandpapir med korning 180. Du kan også bruke kanel eller finmalt kaffe.

4 Samle pigmentstøvet i en liten skål. Hold skålen over den oljede overflaten og dunk lett med fingeren, så støvet drysser ned.

5 Bruk fingeren til å gni pigmentstøvet inn i det rissede mønsteret.

6 Tørk av det overflødig med et papir eller en fille.

**Grønn sløyd:
En liten håndbok i spikking
og trearbeid**

© Norges Husflidslag, Oslo 2023
ISBN: 978-82-91195-45-2
1. opplag, 4000 eks.

Utgitt med støtte fra
Sparebankstiftelsen DNB.

Redaksjon og styling: Louisa Bond,
Tone Sjøstad og Evelyn Utigard.

Fagansvarlige: Evelyn Utigard
og Arild Larsen.

Grafisk formgivning: Elin Iversen
Foto: Even Lundefaret
Skrift: Work Sans
Trykk: Fladby

Materialet er vernet etter åndsverk-
loven. Uten ettertrykkeleg samtykke
er eksemplarframstilling bare tillatt
når det er hjemlet i lov eller avtale
med Kopinor. Ta kontakt med Norges
Husflidslag om du ønsker å gjengi
deler av boka, i medieavhengig form.

Norges Husflidslag
Øvre Slottsgate 2b, 0157 Oslo
post@husflid.no | 22 00 87 00
www.husflid.no